

Gastouderbureau BumbleBee

Pedagogisch Beleidsplan

INHOUDSOPGAVE

1.	VOORWOORD	3
2.	UITGANGSPUNT	4
3.	SELECTIE EN DESKUNDIGHEID	5
3.1	Selectiegastouders	5
3.2	Deskundigheid gastouders	6
3.3	Jaarlijkse toetsing	6
4.	PEDAGOGISCHE VISIE VAN GOB BUMBLEBEE	7
4.1	Visie op opvoeding	7
4.2	Visie op gastouderopvang	8
5.	DE ROL VAN GOB BUMBLEBEE BIJ DE VERZORGING/OPVOEDING	9
6.	DE PEDAGOGISCHE DOELSTELLING	10
6.1	Emotionele veiligheid	10
6.2	Persoonlijk competentie	11
6.3	Sociale competentie	14
6.4	Overdracht van normen en waarden	15
7.	DE INRICHTING VAN DE OMGEVING	16
7.1	De binnenruimte	16
7.2	De buitenruimte	17
8.	DAGPROGRAMMA EN ACTIVITEITEN	17
8.1	Dagplanning en ritme	17
8.2	Activiteiten	17
9.	SAMENWERKING VRAAG- EN GASTOUDERS	17
9.1.	Wenperiode	17
9.2	Communicatie	18
9.3.	Privacy	19
10.	KINDERMISHANDELING	19

1. Voorwoord

Kinderopvang is een kwestie van vertrouwen. Ouders moeten de zekerheid hebben dat er ook tijdens hun afwezigheid op een veilige en verantwoorde wijze voor hun kinderen wordt gezorgd.

Gastouderbureau BumbleBee heeft goed persoonlijk contact met de vraagouders en met de gastouders hoog in het vaandel staan. Hierdoor kunnen wij goede ondersteuning geven op pedagogische gebied, administratief gebied maar ook bij het aanvragen van de kinderopvangtoeslag.

Met de Wet Kinderopvang die per januari 2010 is ingegaan worden diverse kwaliteitseisen gesteld aan de gastouderopvang. Een van deze kwaliteitseisen is dat ieder gastouderbureau een pedagogisch beleidsplan heeft, waar ouders/verzorgers op terug kunnen vallen als het gaat om de uitgangspunten en de werkwijze die worden gehanteerd bij de omgang met kinderen en bij de opvoeding.

Gastouderbureau Bumblebee vindt het belangrijk dat kinderen in een sfeer van geborgenheid, veiligheid en vertrouwen worden opgevangen. Zo kunnen de kinderen zich ontwikkelen naar zelfstandigheid. Dit wordt gedaan met aandacht voor ieder kind en in een goede relatie met de ouders.

In dit Pedagogisch beleidsplan kunt u lezen hoe wij werken en op welke manier wij streven naar hoge kwaliteit. Dat is ons werk, zorgen voor goede en verantwoorde opvang zodat ouders zich met een gerust hart kunnen bezighouden met hun studie of werk.

Gastouderopvang sluit goed aan bij de behoefte van werkende ouders. Deze vorm van kinderopvang is flexibel; ouders kunnen het aantal uren afnemen waar zij daadwerkelijk behoefte aan hebben.

De voordelen van gastouderopvang kenmerkt zich door:

- De huiselijke sfeer waarin de opvang plaatsvindt.
- De flexibiliteit die geboden kan worden, in overleg met de gastouders kunnen afspraken gemaakt worden over de opvangtijden, eten en drinken, slapen etc.
- Een vast persoon die het kind verzorgt.
- De vraagouder kiest zelf een gastouder.

2. Uitgangspunt

Gastouderbureau BumbleBee treedt op als bemiddelaar tussen ouders/verzorgers die kinderopvang zoeken; de vraagouders/verzorgers en de ouders die kinderen willen opvangen; de gastouders.

De gastouders verzorgen opvang aan maximaal 6 kinderen in de leeftijd van 6 weken tot 13 jaar. Er worden maximaal 2 kinderen (baby's) beneden het jaar opgevangen, maximaal 5 kinderen onder de 4 jaar en maximaal 4 kinderen onder de 2 jaar. Eigen kinderen tot 10 jaar tellen mee.

Deze opvang vindt plaats op het woonadres van de gastouder of in het huis van de vraagouders/verzorgers.

Gastouderopvang vormt een afspiegeling van de maatschappij. Ieder met een eigen achtergrond, eigen ideeën over opvoeding en eigen manier van omgaan met anderen. Het gastouderbureau wil recht doen aan die diversiteit van mensen en beschouwt mensen, hoe verschillend ook, als gelijkwaardig. Vraag- en gastouders dienen elkaar met respect te behandelen.

Bij het bemiddelen voor vraag- en gastouders wordt gekeken naar de achtergrond, cultuur en sociale omgeving van de vraagouders. De wens van de ouders is erg belangrijk om een goede koppeling te maken.

Gastouderbureau BumbleBee informeert de vraagouders over de inhoud van het pedagogisch beleidsplan. Het pedagogisch beleidsplan wordt ook volledig op de website www.gastouderbureau-bumblebee.nl geplaatst.

De opvanglocaties moeten voldoen aan de eisen van uit de wet kinderopvang en uit de regeling kwaliteit gastouderbureaus, gastouders en voorzieningen voor gastouderopvang. Er wordt daarvoor een Risico-Inventarisatie en Evaluatie Veiligheid en gezondheid gemaakt die jaarlijks wordt bijgehouden en getoetst door Gastouderbureau BumbleBee.

Ieder adres moet beschikken over voldoende speel- en slaapruidten, afgestemd op het aantal kinderen en de leeftijd van de kinderen. Voor kinderen onder de 1,5 jaar moet een aparte slaapkamer aanwezig zijn waar in alle rust geslapen kan worden. Voor de overige kinderen moet er een mogelijkheid zijn om even tot rust te komen als zij daar behoefte aan hebben.

De gastouders moeten de mogelijkheid bieden om met de kinderen naar buiten te gaan. Dat kan de eigen tuin zijn of achter het huis of in de buurt waar een speeltuintje aanwezig is. Een en ander afhankelijk van het aantal kinderen en de leeftijden van die kinderen. Ook deze buitenruimte zal worden getoetst aan de risico-inventarisatie.

De woningen van de gastouders moeten zijn voorzien van voldoende en goed functionerende rookmelders volgens, in overeenstemming met het vigerende bouwbesluit. Dit wordt jaarlijks gecontroleerd tijdens de Risico- Inventarisatie controle.

3. Selectie en deskundigheid

Gastouderopvang werd ten onrechte lange tijd onderschat. Het werken als gastouder is zeker geen vrijblijvende zaak maar brengt veel verantwoordelijkheden met zich mee. Ouders moeten er zeker van kunnen zijn dat hun kind in goede handen is, tijdens hun afwezigheid. Vraagouders moeten er ook van op aan kunnen dat hun kind(eren) op de afgesproken dagen opgevangen worden.

De gastouder heeft veel invloed op de ontwikkeling en opvoeding van kinderen. De kwaliteit van de opvang hangt daarom voor het grootste gedeelte van de gastouder af. Dit betekent een heel grote verantwoordelijkheid.

3.1 Selectie gastouders

Vanaf januari 2010 zijn de regels en eisen ten aanzien van de gastouderopvang aangescherpt.

Al onze gastouders zijn uitgebreid gescreend via onderstaande lijst. Met grote zorgvuldigheid zoeken wij dan ook de juiste gastouder.

Ook vindt de intake bij de gastouder thuis plaats zodat de bemiddelingsmedewerker een volledige indruk krijgt van de gastouder.

De criteria waaraan wij toetsen zijn:

- De gastouder is ten minste 18 jaar.
- De gastouder heeft een pedagogische opleiding; zij bezit minimaal een diploma MBO- 2 Helpende Zorg en Welzijn.
- De gastouder is lichamelijk en geestelijk gezond.
- De gastouder is bereid om deel te nemen aan aanvullende cursussen/bijeenkomsten. Deze worden door het gastouderbureau BumbleBee georganiseerd of aangeboden.
- De gastouder moet de Nederlandse taal goed kunnen spreken en verstaan.
- De gastouder heeft een aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren afgesloten (WA-particulier).
- De woning waarin het kind wordt opgevangen, is kindvriendelijk ingericht, hygiënisch en veilig.
- In de woning waar de opvang van kinderen plaatsvindt, mag nooit gerookt worden.
- De gastouder beschikt over een kindvriendelijke houding en over vaardigheden die zijn vereist met het oog op de omgang met kinderen.
- De gastouder laat de kinderen nooit alleen of het toezicht aan anderen over.
- De gastouder is telefonisch altijd bereikbaar.
- De gastouder is regelmatig en gedurende een jaar beschikbaar om kinderen op te vangen.
- De gastouder is in het bezit van een verklaring omtrent het gedrag (VOG) bij de start van de opvang (Let op: wanneer de VOG nog niet in ons bezit is, kan de opvang niet starten!). Als de opvang plaats vindt bij de gastouder thuis dienen alle volwassen huisgenoten boven de 18 jaar ook in het bezit te zijn van een VOG.
- De gastouder moet voor aanvang van de opvang zich inschrijven in het Personen Register Kinderopvang (PRK) en gekoppeld zijn aan gastouderbureau BumbleBee.

3.2 Deskundigheid gastouders

Van de gastouders wordt verwacht dat ze een waardevolle bijdrage wil leveren aan de opvoeding en ontwikkeling van kinderen. Hierbij is het van belang dat ze voldoende voorkennis, ervaring en affiniteit met kinderen heeft. Gastouderopvang is immers professionele opvang. Om in aanmerking te komen voor het gastouderschap dient de gastouder minimaal een opleiding op mbo-niveau 2 (helpende zorg en welzijn) te hebben. Gastouderbureau BumbleBee heeft kwaliteit hoog in het vaandel staan. De gastouders kunnen hun deskundigheid verder ontwikkelen door de cursussen en themavonden bij te wonen. Hierbij kunt u denken aan de basis cursus en EHBO-cursus. (Verplicht)

De gastouder dient de volgende kennis/vaardigheden te hebben of bereid zijn om zich hierin te verdiepen:

- De rol van de gastouder.
- De ontwikkelingsfasen van kinderen van 0-13 jaar.
- Besteed aandacht aan de vier competenties (emotionele veiligheid, persoonlijke competentie, sociale competentie en overdracht van normen en waarden).
- Kan zich verplaatsen in het kind.
- Heeft plezier in de omgang met kinderen.
- Is zelfstandig en doortastend.
- Bezit voldoende sociale en communicatieve vaardigheden.
- Kan organiseren, regelen en zich flexibel kan opstellen.
- Kan een kind warmte, gezelligheid en veiligheid bieden.
- Gaat stimulerend in op de behoeften de ontwikkeling van het kind.
- Heeft respect voor de eigenheid van het kind en de vraagouder.
- Is bereid tot samenwerking en overleg met de vraagouder/het gastouderbureau.
- Staat open voor ondersteuning en begeleiding door het gastouderbureau.

Tijdens de screening, maar ook tijdens het proces om tot een juiste koppeling te komen, wordt er een groot beroep gedaan op de deskundigheid van de bemiddelingsmedewerkers. De bemiddelingsmedewerkers zijn daarom pedagogisch onderlegd, zij hebben o.a. een diploma MBO, SPW, PABO of Pedagogiek. Ook hebben zij ruime ervaring in de kinderopvang. Immers, zij moeten de juiste ondersteuning en begeleiding kunnen bieden.

Goede opvang valt of staat bij heldere communicatie. Dit alles in het belang van het kind. Gastouders moeten open staan voor feedback van de vraagouder en deze feedback kunnen omzetten in actiepunten. Belangrijke zaken dienen te allen tijde vermeld te worden aan het gastouderbureau.

3.3 Jaarlijkse toetsing

Gastouderbureau BumbleBee toetst op naleving van deze punten tijdens een jaarlijkse controle van de Risico-Inventarisatie en Evaluatie veiligheid en gezondheid.

4. Pedagogische visie van Gastouderbureau BumbleBee

De belangrijkste factoren die een rol spelen bij de ontwikkeling van kinderen: Kind = aanleg

De aangeboren aanleg bepaalt voor een deel de ontwikkeling van het kind. Bij de aanleg van het kind speelt erfelijkheid een grote rol.

Kind = omgeving

De ontwikkeling van een kind wordt ook gevormd door zijn omgeving. De belangrijkste omgevingsfactoren zijn de directe opvoeders van het kind. De omgeving bestaat ook uit de woning, straat, wijk etc. waarin het kind opgroeit.

Kind = aanleg en omgeving

Zowel de aanleg als de omgeving van het kind beïnvloedt de ontwikkeling. Door de opvoeding kan de ontwikkeling van het kind worden gestimuleerd. Een kind wordt beïnvloed door de omgeving en beïnvloedt ook zelf zijn omgeving. Opvoeding speelt een belangrijke rol bij het gedrag van het kind. Gedrag kan immers aangeleerd en afgeleerd worden.

4.1 Visie op opvoeding

Eerst maar eens stilstaan bij de inhoudelijke betekenis van dit woord. Je vindt er 'voeden' in terug. Het gaat dan om de juiste voeding te verschaffen aan het kind om veilig, gezond en in balans op te groeien. Je kunt een kind voeden, door te observeren, aan te voelen wat het kind nodig heeft.

Het is daarom van belang dat de gastouder, door veel te kijken naar kinderen, probeert in te schatten wat het kind nodig heeft. Zodat het kind in zijn behoefte zal worden voorzien. Interactie tussen ouder en kind is hierbij essentieel.

Vanuit onze visie heeft een kind een geborgen en liefdevolle omgeving nodig. Je veilig en vertrouwd voelen is een voorwaarde om de wereld te ontdekken en je goed te kunnen ontwikkelen.

Een omgeving waarin een kind, kind mag zijn, waarin zijn eigenheid gerespecteerd wordt en waarin hij serieus wordt genomen. Van daaruit kan een kind zich ontwikkelen tot een stabiele en zelfstandige volwassene.

4.2 Visie op gastouderopvang

De ouders zijn de eerstverantwoordelijken in de opvoeding van het kind. Een kind dat bij de gastouder komt, maakt deel uit van meerdere opvoedingssituaties. Het kind heeft zo ook de gelegenheid om met meerdere personen te hechten, zowel met een volwassene als met kinderen. De sociale ontwikkeling loopt vaak voorspoediger omdat een kind al vroeg leert rekening te houden met andere kinderen. De opvoeding bij de gastouder is aanvullend op de opvoeding thuis.

Van de gastouder wordt verwacht dat ze een omgeving creëert waarin het kind zich optimaal kan ontwikkelen. De gastouder dient aandacht te besteden aan de verschillende ontwikkelingsgebieden. Het spel en de materialen zijn afgestemd op de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind. Ook de omgeving speelt een belangrijke rol en moet zo ingericht zijn dat het uitnodigt om te gaan spelen. Daarnaast is het van belang dat de gastouder de zelfstandigheid van het kind bevordert.

Als we de huidige ontwikkelingen binnen de kinderopvang zien dan lijkt de trend vooral om de dagen van jonge kinderen met uitgebreide dagprogramma's en activiteiten te vullen. Dit allemaal in het belang van het kind en om de ontwikkelingskansen te vergroten. Echter, kinderen leren niet alleen maar door hen activiteiten aan te bieden via allerlei methodes maar leren vooral door mensen te imiteren en te kopiëren. Gastouderbureau BumbleBee is ervan overtuigd dat kinderen zelf de ruimte moeten krijgen om een invulling te geven aan hun dag. De juiste balans tussen inspanning en ontspanning is essentieel voor de ontwikkeling van kinderen.

Ons motto is dan ook "[laat een kind even kind zijn](#)".

Gastouderopvang is een kleinschalige kinderopvang. Kinderen van 0 tot en met 4 jaar maken een enorme ontwikkeling door. De basis wordt dan gelegd. Gastouderopvang draagt bij aan een goede hechting tussen opvoeder en kind omdat er sprake is van een vaste opvoeder. Doordat er relatief weinig kinderen tegelijk worden opgevangen krijgen de kinderen de persoonlijke aandacht die zij nodig hebben. Gastouderopvang vindt plaats in een huiselijke omgeving en bootst de gezinssituatie het beste na. Binnen de gastouderopvang is er sprake van veel continuïteit. Er is een vaste gastouder en de opvanglocatie is hetzelfde. Gastouderopvang is maatwerk en speelt in op de behoeftes van het kind doordat er duidelijke communicatie plaats vindt tussen gastouder en vraagouder over de opvoeding en verzorging van het kind.

5. De rol van GOB BumbleBee bij de verzorging en opvoeding van kinderen

Gastouderbureau BumbleBee streeft naar kwalitatief goede kinderopvang en bevordert dit door voorwaarden te scheppen die nodig zijn om de opvang bij de gastouder goed te laten verlopen. Het gastouderbureau schept de volgende voorwaarden:

De selectie van gastouders aan de hand van het Convenant Kinderopvang. Dit betreft voornamelijk punten zoals opvoedkundige kwaliteiten, motivatie, veiligheid en hygiëne etc.

Het zorgvuldig tot stand brengen van een koppeling tussen vraagouders en gastouders.

Het gastouderbureau heeft een maximaal aantal gast- en eigen kinderen per reguliere gastouder vastgesteld, te weten zes kinderen waarvan maximaal twee kinderen beneden het jaar en 5 beneden de 4 jaar en 4 beneden de 2 jaar. Ook wordt er gekeken naar de ruimte van de woning en of er een aparte slaapruiimte aanwezig.

Het ondersteunen van gastouders en bevorderen van de deskundigheid door aanvullende cursussen aan te bieden.

Ten dienste van de kwaliteit wordt er jaarlijks een Risico-Inventarisatie en Evaluatie veiligheid en gezondheid afgenomen in de woning van de gastouder. De aanwezige risico's worden geïnventariseerd en waar nodig aanpassingen aangebracht. Het gastouderbureau stelt aan de hand van de verbeteringspunten een plan van aanpak op.

De gastouder is verantwoordelijk voor haar omgangswijze met het gastkind. Hiermee wordt de manier van verzorgen en opvoeden van het gastkind bedoeld.

Tussen het gastouderbureau en de gastouders is geen werkgever- werknemer relatie. Gedurende de opvang zal voldaan dienen te worden aan de eisen die Gastouderbureau BumbleBee stelt. Wanneer blijkt dat de gastouder niet voldoet aan de eisen die het bureau stelt en na een gesprek geen verbetering optreedt, kan gastouderbureau BumbleBee besluiten de gastouder uit te schrijven.

Het gastouderbureau heeft een pedagogisch beleidsplan opgesteld; dit beleidsplan dient als uitgangspunt voor het gastouderschap; de gastouder stelt een pedagogisch werkplan op.

Het gastouderbureau is aangesloten bij de landelijke geschillencommissie.

6. De pedagogische doelstelling

Gastouderbureau BumbleBee besteedt aandacht aan de volgende vier competenties als pedagogische basisdoelen van de opvoeding van kinderen in gezin en gastouderopvang.

Emotionele veiligheid: een veilige basis, een thuis waar de kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn.

Persoonlijke competentie: kinderen in staat stellen om allerlei soorten problemen adequaat aan te pakken en zich aan te passen aan veranderende omstandigheden.

Sociale competentie: het zich in een ander kunnen verplaatsen, communiceren, 21st century skills, samenwerken en anderen helpen.

Overdracht van normen en waarden: kinderen moeten de kans krijgen om zich de waarden en normen, de cultuur, eigen te maken van de samenleving waarvan zij deel uitmaken.

Gastouderbureau BumbleBee heeft deze vier competenties uitgewerkt en de uitgangspunten toegelicht.

6.1 Emotionele veiligheid

Om zich optimaal te kunnen ontwikkelen is het belangrijk dat een kind zich veilig en geborgen voelt. Dat is de basis voor een goede persoonlijkheidsontwikkeling. Opvang bij de gastouder thuis moet voor het kind een huiselijke sfeer met geborgenheid, veiligheid en vertrouwen bieden. Het kind moet voldoende aandacht en warmte krijgen. Er moet ruimte zijn voor individueel contact met het kind en de eigenheid van het kind moet gerespecteerd worden. We streven naar een vertrouwensrelatie tussen gastouder en kind(eren). Ouders zijn de primaire opvoeders van hun kind, onze gastouders delen de opvoedingsverantwoordelijkheden met hen. Het is in het belang van het kind dat de communicatie tussen gastouder en vraagouder goed verloopt. Er is dan ook een wisselwerking tussen ouders en gastouder met betrekking tot de ontwikkeling van het kind.

Hieraan wordt op de volgende manier invulling gegeven:

- Voor de opvang wordt bij voorkeur een vaste gastouder bemiddeld
- Voorafgaand aan de opvang heeft er een kennismakingsgesprek en hebben eventuele proefbezoeken plaatsgevonden.
- Omgang met (indien mogelijke) andere aanwezige kinderen wordt bekeken.
- Opvang wordt geboden in huiselijke sfeer.
- Uitwisseling/overdracht van informatie van de opvang tussen ouder en gastouder. Wij raden dan ook aan een heen-en-weer schrift te gebruiken, waarin de ouders alle belangrijke gegevens van het kind noteren en via een dagprogramma vermeld kan worden hoe de dag is verlopen en/of er bijzonderheden zijn geweest.

Casus 1

Bas is erg verdrietig als zijn moeder hem naar de gastouder brengt. Hij gaat op de bank zitten en is aan het huilen. De gastouder gaat naast bas zitten en legt hem uit dat zijn moeder gaat werken en hem 's middags weer op komt halen. De gastouder zegt tegen Bas dat het helemaal niet erg is om verdrietig te zijn. Ze vraagt aan bas of hij misschien zin heeft om een mooie tekening te maken voor zijn moeder. Dit vindt bas een goed idee.

In casus 1 probeert de gastouder de emoties van bas te verwoorden en toont begrip. Ze biedt een activiteit aan waardoor hij op een positieve manier wordt afgeleid.

Een kind dat zich niet veilig voelt en/of verdrietig is zal een plekje uitzoeken om zich af te zonderen. Als gastouder moet je hier rekening mee houden (sensitieve responsiviteit: emotionele ondersteuning)

6.2 Persoonlijke competentie

Hiermee wordt bedoeld op brede persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit die kinderen in staat stellen om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Ieder kind ontwikkelt zich in een eigen tempo. De gastouders houden rekening met de ontwikkelingsfase van het kind, zij spelen in op wat het kind kan en wil. Naast lichamelijke en persoonlijke verzorging van kinderen zijn veiligheid en geborgenheid de basis voor het zelfvertrouwen van kinderen en is uitdaging de basis voor zelfstandigheid.

Bij het aanbieden van activiteiten en materialen dient rekening gehouden te worden met de verschillende leeftijden maar ook met de ontwikkelingsfase waarin het kind zit. Tijdens het spel houdt de gastouder toezicht. Zij is degene die de grenzen aangeeft en ingrijpt als zij dat nodig acht.

Gastouderbureau BumbleBee verwacht van de gastouders dat zij de nadruk leggen op belonen en niet op straffen.

Hoe ziet men dit terug in de praktijk:

- Ieder kind mag zich op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo ontwikkelen.
- In samenspraak worden er richtinggevende regels opgesteld.
- De kinderen leren omgaan met ander kinderen.
- Positief gedrag belonen.
- Veiligheid binnen en buiten (wordt nader uitgewerkt in een RIE) hier opvolgend wordt een plan van aanpak gemaakt.

Wat hierbij van belang is:

- Zelfvertrouwen, zelfstandigheid en zelfredzaamheid van het kind.
- De keuze en het aanbod van speelgoed en activiteiten.
- De rol van de gastouder.

Casus 2

De gastouder is met Kim (3) een puzzel aan het maken. Als de laatste stukjes gelegd moeten worden vraagt de gastouder of Kim de puzzel alleen wil afmaken. De gastouder zegt dat als ze er echt niet uitkomt, de gastouder haar zal helpen. Een paar minuten later loopt Kim trots naar de gastouder toe en laat de puzzel zien die zij heeft gemaakt. De gastouder zegt dat ze het erg knap vindt dat Kim die puzzel helemaal alleen heeft gemaakt en laat deze aan de andere kinderen zien.

In casus 2 kiest de gastouder ervoor om Kim de puzzel zelf te laten afmaken. Wel rekening houdend met de ontwikkeling van Kim. De gastouder begeleidt het kind op weg naar de zelfstandigheid. Doordat Sarah de puzzel zelf heeft afgemaakt, vergroot dit haar zelfvertrouwen en doet zij succeservaringen op.

Ontwikkeling en leren van persoonlijke vaardigheden

21st century skills: onmisbaar voor ieder opgroeiend kind!

Computers, iPad, laptops en smartphones maken een belangrijk onderdeel uit van ons leven. Onze kinderen groeien ermee op.

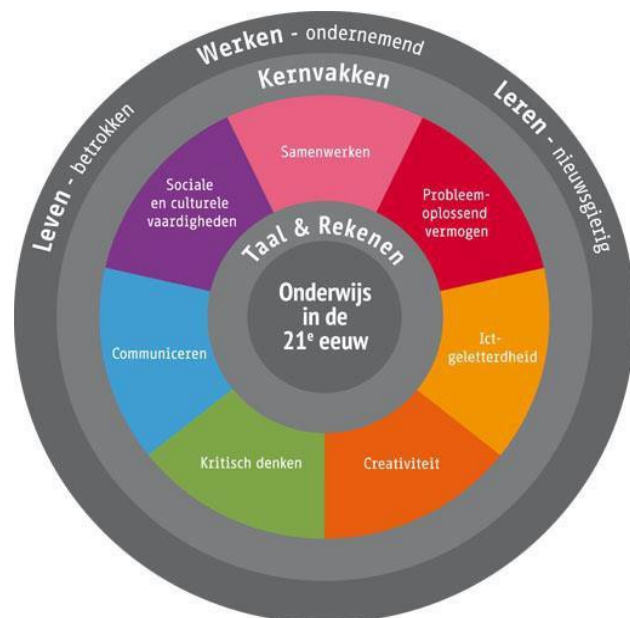
Om je kind goed voor te bereiden op zijn of haar toekomst wordt er op de basisschool veel aandacht besteed aan het leren van 21st century skills. Hieronder lees je wat deze competenties precies inhouden en waarom ze zo belangrijk zijn.

Wat zijn 21st century skills?

21st century skills is een overkoepelende naam voor bepaalde competenties. Denk bijvoorbeeld aan creativiteit, communiceren, digitale vaardigheden en mediawijsheid. Ieder kind start op de basisschool al met het ontwikkelen van deze vaardigheden. Het doel van de 21st century skills is kinderen de juiste basisvaardigheden leren zodat ze succesvol kunnen deelnemen aan de maatschappij van de toekomst.

Alle 21e-eeuwse vaardigheden op een rijtje:

- Samenwerken
- Communiceren
- Creativiteit
- Probleemoplossend vermogen
- Kritisch denken
- ICT-basisvaardigheden
- Sociale- en culturele vaardigheden
- Informatievaardigheden
- Mediawijsheid
- Computational thinking
- Zelfregulering

Belangrijk omdat...

De 21st century skills zijn belangrijk omdat de wereld constant verandert. Het is aan ons om hierin mee te bewegen en onze kinderen zo goed mogelijk voor te bereiden op hun toekomst.

Door de digitalisering hebben we toegang gekregen tot een brede, nieuwe wereld: de digitale wereld. Deze wereld heeft haar eigen normen en waarden. Een stukje mediawijsheid is dan essentieel, immers je kunt niet alles dat op internet staat geloven. Daarbij gaat de ontwikkeling van technologie steeds sneller en dat maakt onze samenleving dynamischer en flexibeler. Met de 21st century skills wordt je kind daar zo goed mogelijk op voorbereid.

De vaardigheden sluiten naadloos aan op het toekomstbeeld van je kind(eren). Het is belangrijk dat kinderen van jongs af aan leren om te gaan met technologie. Hoe werkt het? Wat kun je ermee? Waar moet je op letten? Hoe kun je ze in je voordeel gebruiken?

Doordat steeds meer werk geautomatiseerd wordt en robots bepaalde banen overnemen, is de voorspelling dat er in de toekomst meer behoefte komt aan 'mensen'-werkers en mensen met specifieke kennis. De 21e-eeuwse vaardigheden als samenwerken, creativiteit, sociale- en culturele vaardigheden zijn voor opgroeiende kinderen dan ook onmisbaar.

Tips voor ouders

Misschien wil je in de opvoeding van je kind(eren) ook extra aandacht besteden aan 21st century skills. Hieronder wat praktische tips:

- Praat met je kind(eren) open over internet, social media en situaties die zich daarop voordoen.
- Laat je kind(eren) meedenken over bepaalde problemen/situaties. Vaak komen ze met verrassende en creatieve oplossingen.
- Vraag ze om hun mening.
- Help ze bij het (online) verzamelen van informatie voor bijvoorbeeld een spreekbeurt.
- Wees bewust van je eigen (online) gedrag en jouw voorbeeldfunctie hierin. Zorg voor een goede balans tussen on- en offline zijn. Misschien kun je je telefoon wat vaker wegleggen of thuislaten.
- Sta open voor verandering en de veranderende maatschappij. Beweeg mee met je kind, we kunnen vaak ook nog wat van hen leren.

Ook op Scula.nl vind je het vak 21st century skills terug. Alle onderwerpen worden ondersteund door video's, gepresenteerd door Brugklas-acteur Niek Roozen. Leuk! Lees meer.

De 21st century skills zijn een essentieel onderdeel van het huidige onderwijs. Zo worden kinderen van nu zo goed mogelijk voorbereid op hun toekomst. Door op school en thuis te oefenen krijgt je kind deze mooie en belangrijke vaardigheden écht onder de knie.

Op een creatieve toekomst!

Een Bee Bot is een gele robot. Het is niet zomaar een robot, nee het is een programmeerbare robot voor het basisonderwijs. Door met de Bee Bot aan de slag te gaan leren kinderen op een leuke wijze programmeren. Ook werk je aan het ruimtelijk inzicht met de Bee Bot.

[Klik hier voor 21st century skills](#)

De opdrachten met LearnToLearn vallen binnen de volgende domeinen:

Natuur en techniek.
Nederlandse Taal.
Rekenen/Wiskunde.
Mens en Samenleving.

Doordat de leerlingen praktisch bezig zijn, verwerven ze niet alleen kennis, maar ook vaardigheden. Aan welke vaardigheden kun je dan denken?

Samenwerken.
Communiceren.
Creativiteit.
Kritisch denken.
Problemen oplossen.

Deze vaardigheden vallen onder de 21st century skills. Dit is een verzamelterm voor een aantal algemene competenties die belangrijk zijn in de huidige kennis- en netwerksamenleving. Deze competenties zijn niet nieuw, maar wel erg bruikbaar in de 21e eeuw. Ze helpen kinderen om hun weg te vinden in een complexe wereld. Door levensecht en betekenisvol onderwijs kun je 21st century skills goed ontwikkelen, en Learn tot Learn is daar een mooi voorbeeld van.

6.3 Sociale competentie

Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale kennis en vaardigheden zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen, communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen en het ontwikkelen van de sociale verantwoordelijkheid. Belangrijk aspect is de omgang met andere kinderen en volwassenen. In de omgang met leeftijdsgenootjes en gastouder leert het kind de uitwerking van zijn gedrag op andere mensen kennen. Hierdoor leert het kind inzicht te krijgen in zijn eigen gevoelens.

Ook leert het kind al vroeg de betekenis van troosten, helpen, rekening houden met anderen en omgaan met conflicten.

Het waarnemen van gevoelens van kinderen is belangrijk. Vanuit een pedagogische visie wordt het positief benaderen van kinderen gestimuleerd. Ouders en gastouders wisselen zoals eerder vermeld, informatie uit over de opvang van het kind. Gastouderbureau BumbleBee kan hiernaast de ouders en gastouders adviseren bij eventuele vragen over opvang en opvoeding.

Hieraan wordt op de volgende manier invulling gegeven:

- De uitwisseling van informatie tussen thuis en de opvang gaat bij jonge kinderen via een heen-en-weerschriftje en/of (groeps)whatsapp.
- Telefonische contacten/evaluatiegesprekken
- De nieuwsbrief van Gastouderbureau Bumblebee
- Bijeenkomsten voor gastouders
- Huisbezoeken en jaarlijkse Risico-Inventarisatie en Evaluatie veiligheid en gezondheid.

Casus 3

Mick is aan het spelen met autootjes. Felix wil ook met de autootjes spelen en komt erbij zitten. Felix pakt een autootje en speelt ermee. Mick vindt dit niet leuk en pakt het autootje af. Felix begint hierop te huilen. De gastouder troost Felix maar legt ook aan hem uit dat hij even had moeten vragen aan Mick of hij met de autootjes mag spelen. De gastouder zegt tegen Mick dat hij het autootje niet mag afpakken en dat de autootjes voor alle kindjes zijn, dus ook voor Felix. Ze vraagt aan Mick hoe hij dit kan oplossen. Tenslotte geeft Mick het autootje terug aan Felix en gaan samen spelen.

In casus 3 legt de gastouder uit dat het niet leuk is als spullen worden afgepakt. Kinderen (leeftijd kan hierbij meespelen) hebben soms geen zin om te delen of vinden dat het speelgoed waar ze op dat moment mee spelen ook daadwerkelijk van hen is. Het is goed om als gastouder duidelijk uit te leggen waarom bepaalde gedragingen niet kunnen maar ook hoe je situaties moet oplossen. Zelf het goede voorbeeld geven is hierbij erg belangrijk.

6.4 Overdracht van waarden en normen

Gastouders bevorderen de socialisatie van kinderen door overdracht van waarden en normen: elementen hierbij zijn cultuuroverdracht, zoals tradities en rituelen, inleven in en aanpassen aan andermans perspectief, besef en respect voor diversiteit.

Elk gezin kent haar eigen tradities en rituelen. Kinderen krijgen de kans om tradities en rituelen van zowel het eigen gezin als die van het gastgezin te leren. De gastouder stemt met de vraagouder tradities en rituelen, waaronder ook feesten zoals o.a. Koningsdag, Christelijke en islamitische feesten af. Het gedrag van de gastouder is bepalend omdat kinderen gedrag kopiëren. Wat goed of slecht is, wat anders is, wat moet of mag leert een kind door hoe de gastouder hiermee omgaat. Een gastouder moet een open houding hebben naar andere culturen, gewoonten, leefwijzen. Dit nodigt een kind uit om nieuwsgierig te zijn naar alles wat anders is.

In praktijk zal de gastouder:

- Kinderen leren respect te hebben voor elkaar. Respect dwing je niet af maar laat je zien in de omgang met elkaar.
- Kinderen accepteren zoals ze zijn. Ieder kind is uniek en daardoor verschillend. (Gesloten, druk, verlegen)
- Kinderen op hun gemak stellen. Dit geeft kinderen een gevoel van veiligheid, vertrouwen en geborgenheid wat van belang is voor hun ontwikkeling.
- Kinderen de ruimte geven om zich te ontplooien (emotioneel, creatief, motorisch, cognitief)
- Het kind op een positieve manier stimuleren door complimentjes en uitleg te geven over zijn gedrag
- Structuur bieden aan het kind via dagindeling en het stellen van regels en grenzen. Biedt kinderen veiligheid, op die manier weten ze waar ze aan toe zijn.

Met deze vier competenties heeft GOB BumbleBee de volgende uitgangspunten:

- Het opvangadres voldoet aan de kwaliteitsnormen
- De opvang is aanvullend op de zorg en opvoeding thuis
- De kinderen staan samen centraal
- De opvang levert een bijdrage aan de ontwikkelingsmogelijkheden van het kind
- Ouders worden betrokken bij de opvang

Casus 4.

Lotte (4) zit aan tafel een boterham te eten. Mia (3) en Marit (3) krijgen ook een boterham. De gastouder legt een bordje met de boterham voor Mia neer en zegt: "alsjeblieft Mia" Mia neemt een hap van zijn boterham. Lotte ziet dit gebeuren en zegt: "Mia, je moet wel dankjewel zeggen hoor"

In casus 4 besteed de gastouder aandacht aan de normen zoals alsjeblieft en dankjewel zeggen. De gastouder is zich bewust van haar voorbeeldrol en neemt dus zelf het goede voorbeeld aan. In deze casus is het leuk om te zien dat de andere kinderen reageren op het gedrag van Mia.

7. De inrichting van de omgeving

Via de inrichting van de ruimte stimuleert de gastouder de ontwikkeling van deze vaardigheden en kan een bijdrage worden geleverd aan een gevoel van veiligheid en geborgenheid. Ook wordt het kind gestimuleerd om zich te ontwikkelen.

7.1 De binnenruimte

Het is van belang dat de woning voldoende uitdaging biedt voor het kind om spelenderwijs te leren en te ontdekken. Op die manier kan het kind zijn eigen spelmogelijkheden ontdekken. Gastouderbureau BumbleBee adviseert de gastouders om gebruik te maken van verschillende hoeken zodat kinderen kunnen kiezen waar en met welk speelgoed ze willen spelen. Denk hierbij aan een leeshoek, blokkenhoek, poppenhoek en een knutseltafel. Er moet voldoende loopruimte gecreëerd worden zodat kinderen zich vrij kunnen bewegen. Een kind moet 3,5 m² tot zijn beschikking hebben. Het is aan te raden om gebruik te maken van thema's en het speelgoed en de activiteiten op dit thema aan te sluiten. Speelgoed moet toegankelijk zijn voor kinderen en mag zo nu en dan veranderd worden. Ook moet er een aparte slaapkamer zijn waar de kinderen rustig kunnen slapen.

Met de Risico-Inventarisatie en Evaluatie veiligheid en gezondheid wordt de binnenruimte jaarlijks gescreend en gecontroleerd zodat de woning voldoet aan de eisen die de Wet Kinderopvang stelt. Hierbij gaat het vooral om de veiligheid en hygiëne van de woning en de tuin.

7.2 De buitenruimte

De meeste gastouders zullen over een buitenruimte beschikken. Echter is dit niet altijd het geval. Wanneer de gastouder geen buitenruimte ter beschikking heeft moet er gekeken worden naar de buitenspeelmogelijkheden die in de buurt van de woning te vinden zijn.

De buitenruimte moet veilig en overzichtelijk zijn zodat alle kinderen zichtbaar zijn. Ook wat materialen aanschaf waarbuiten meegespeeld kan worden. Ook moet de buitenruimte een stevig omheining hebben.

8. Dagprogramma en activiteiten

Kinderen hebben baat bij veel structuur en regelmaat. Dit biedt hun houvast en zekerheid en weten ze waar ze aan toe zijn en/of wat ze kunnen verwachten. Je veilig voelen is een voorwaarde om je te kunnen ontwikkelen.

8.1 Dag planning en ritme

Een dag planning is een goed hulpmiddel om kinderen veiligheid, houvast en herkenbaarheid te bieden. Tevens biedt dit de gastouder ook een leidraad om een invulling aan haar dag te geven. Voor de ouders is het prettig dat zij op deze manier een indruk hebben van de dagbesteding van hun kind(eren). Gastouders kunnen hier hulpmiddelen voor gebruiken, denk hierbij aan een planbord/magnetenbord met plaatjes. Deze zijn gemakkelijk aan te schaffen en ze kunnen de kinderen d.m.v. plaatjes zien wat ze die dag allemaal gaan doen. (Visualiseren)

Het is verstandig om samen met de vraagouders het ritme van hun kind(eren) te bespreken. Het biedt kinderen immers houvast wanneer ze op vaste tijden te eten en te drinken krijgen, hun middagslaapje doen etc.

8.2 Activiteiten

Knutselen, voorlezen, liedjes zingen, naar de speeltuin gaan, zijn activiteiten die een gastouder zou kunnen ondernemen met haar gastkinderen. Het is belangrijk dat er wordt gezocht naar de juiste balans tussen inspanning en ontspanning, zelfstandig werken of samenwerken.

Het is echter niet de bedoeling dat de gastouder de kinderen de gehele dag voorziet van allerlei activiteiten. Kinderen moeten ook leren zichzelf te vermaken. Hiermee wordt de creativiteit van kinderen en het fantasievermogen vergroot. Kinderen beleven veel plezier met het werken aan thema's zoals herfst, winter, Moederdag, Sinterklaas enz. Voor ouders is het leuk om te zien wat hun kinderen bij de gastouder gemaakt hebben. Ook worden er tijdens het knutselen tal van vaardighedenontwikkeld zoals, schrijven, knippen, (fijne motoriek), taal (woordenschat wordt vergroot).

9. Samenwerking vraag- en gastouders

9.1 Wenperiode

Wanneer kinderen voor het eerste naar de gastouder gaan is dit een enorme verandering voor het kind. Om de overgang tussen gezinssituatie en opvangsituatie zo goed mogelijk te laten verlopen, adviseren wij om het kind met de gastouder te laten wennen. Het is verstandig om een kind een à twee keer een dagdeel bij de gastouder te brengen voordat de daadwerkelijke opvang ingaat.

Door het gastkind te laten wennen:

- Kan het zich vertrouwd raken met de omgeving.
- Kan zij zich vertrouwd raken met de gastouder en andersom.
- Kunnen vraagouder en gastouder aan elkaar wennen.

Een goede wenperiode vormt de basis voor het verdere verloop van de opvang.

9.2 Communicatie

De gastouder laat bij de kennismaking met de ouders haar pedagogisch werkplan zien en licht deze toe. Elke gastouder heeft haar eigen pedagogisch werkplan waarin zij een beschrijving geeft van haar opvang (haar eigen gezin, overige gastkinderen en vaste bezoekers), haar opvangruimten en materialen, het dagritme, haar houding en communicatie en hoe zij de samenwerking met de ouders vormgeeft.

Dagelijks geeft de gastouder een beschrijving van de opvangdag in het dagboekje. Ouders noteren in het boekje of mapje hoe het thuis gegaan is met het kind.

Jaarlijks zijn er evaluatiemomenten tussen gastouder en ouders waarop de opvang en het pedagogisch handelen opnieuw besproken en afgestemd wordt. De gastouder maakt hierbij gebruik van het kind volgsysteem. Voor elk kind wordt tweemaal per jaar een kind portret ingevuld. Op het kind portret geeft de gastouder aan hoe het welbevinden en de betrokkenheid van een kind is.

Er zijn 8 ontwikkelingsdomeinen waarover de gastouder haar bevindingen kan noteren. Ook is er ruimte om te beschrijven wat een kind leuk vindt om te doen en met wie hij graag omgaat.

De inbreng van de eigen ouders/verzorgers is van grote betekenis. Een prettige relatie tussen de vraag- en gastouders die gebaseerd is op wederzijds vertrouwen, heeft een zeer positieve invloed op het kind. Met elkaar in gesprek gaan en blijven over de opvoeding van het gastkind is de basis om goede opvang te kunnen bieden. Tijdens de opvang worden er door het gastouderbureau momenten vastgelegd om te evalueren, deze vinden in ieder geval een keer per jaar plaats en na de proeftijd van zes weken. Tijdens het brengen en het halen van het kind is er vaak de mogelijkheid om praktische zaken/gebeurtenissen te bespreken en/of over te dragen.

De gastouder krijgt vanuit het gastouderbureau begeleiding van haar eigen gastouderbegeleider. Zij bezoekt de gastouder tijdens de jaarlijkse risico-inventarisatie. Aandachtspunten die voortkomen uit de risico-inventarisatie worden zo snel mogelijk aangepakt door de betrokkenen. Daarnaast wordt met elke gastouder een jaarlijks ontwikkelingsgesprek gehouden. In dit gesprek wordt besproken hoe het met de kinderopvang en de gastouder zelf als professional gaat. De uit dit gesprek voortvloeiende acties worden door de gastouderbegeleider geregistreerd en gemonitord zodat meerdere huisbezoeken kunnen plaatshebben bij een gastouder.

9.3 Privacy

Wanneer de gastouderopvang in het huis van de vraagouders plaats vindt is het van belang om duidelijke afspraken te maken over het gebruik van ruimtes, kasten etc. Je levert ook een groot deel van je privacy in, doordat er constant iemand bij je in huis is.

De beste manier is een gastouder aan huis (nanny) zien als een onderdeel van het gezin. Het gastouderbureau verlangt van beide partijen, dat er zorgvuldig wordt omgegaan met privacygevoelige informatie. Respect voor elkaars mening, opvattingen, religie en cultuur is de basis voor een succesvolle en goede samenwerking, zo wordt voorkomen dat de gastouder de privacy van de ouders aantast. Beide partijen moeten zich in de gezamenlijke aanpak kunnen blijven vinden.

10. Kindermishandeling

Kindermishandeling staat voor 'niet goed handelen', handelingen verrichten waar het kind last van ondervindt. Voorbeelden hiervan zijn lichamelijke mishandeling, geen aandacht en genegenheid geven, kleineren of uitschelden. Een risicofactor is een kleine draagkracht ten opzichte van de grote draaglast. Ouders willen het beste voor hun kinderen maar zijn door omstandigheden niet altijd in staat de lasten te dragen. Dit kan in sommige gevallen leiden tot mishandeling.

Als gastouder kun je de eerste aanzet tot hulpverlening zijn voor het kind. De gastouder doet dit door te vertellen aan de ouders wat zij bij het kind ziet. Het is belangrijk om objectief (zonder je mening te geven) te vertellen wat de gastouder ziet. De gastouder heeft bijvoorbeeld gezien dat het kind stil is en spreekt de ouder hierop aan door te zeggen: 'het valt me op dat ze erg stil is vandaag'. De gastouder laat in het midden wat zij verder denkt omdat zij de ouder niet wil afschrikken of vals wil beschuldigen. Hetzelfde kan gedaan worden als een kind blauwe plekken heeft: 'ik zie blauwe plekken'. Het is van groot belang dat dit concreet gehouden wordt, zodat er bij een volgende keer op terug kan worden gekomen. Tegelijk laat de gastouder weten dat er goed voor het kind gezorgd wordt, de gastouder heeft immers gezien hoe het met het kind gaat.

Als de gastouder ondanks bovenstaande benadering mishandeling blijft vermoeden, kan zij contact opnemen met een bemiddelingsmedewerker van Gastouderbureau BumbleBee.

Gastouderbureau BumbleBee

A Rarenderstraat 16A, 6291ND Vaals **T** 06 -51 71 68 85 **LRK** 385569786
E info@gastouderbureau-bumblebee.nl **W** www.gastouderbureau-bumblebee.nl
KvK 60551798 **BTW** NL001903225B84 **ING** NL17INGB0007289264